

Het heiligenboek

Maria van Egypte Tom Zwaenepoel

Over het leven van Maria van Egypte is weinig geweten. Volgens de legende is ze zeventien jaar lang prostituee in Alexandrië. Op een dag wil ze deelnemen aan een pelgrimstocht naar het heilig kruis in Jeruzalem. Om het schip te betalen, biedt ze de bemanning haar diensten aan. In Jeruzalem probeert ze tot driemaal toe de Grafkerk te betreden, maar telkens houdt een onzichtbare macht haar aan de kerkdeur tegen. Een stem zegt dat ze niet waard is om Jezus' kruis te zien. Wanneer ze aan de kerkmuur een beeld van Maria ontwaart en haar om vergiffenis vraagt, krijgt ze plotseling toegang. Met de drie munten die ze ontvangt van een onbekende koopt ze drie broden en trekt ze vervolgens als boetelinge de Jordaan over, de woestijn in. Daar brengt zij 47 jaar lang door in boete, volstrekt afgescheiden van de wereld. Volgens de legende vindt de monnik Zosima de naakte vrouw, die slechts bedekt is met haar lange haren. Ze vraagt hem op het volgende paasfeest terug te komen met de communie. Op Witte Donderdag trekt hij naar de Jordaan, maar kan de rivier niet over omdat het water uit de bedding is getreden. Maria komt hem tegemoet, maakt een kruisteken, stapt over het water, ontvangt de commu-

nie, maakt opnieuw een kruisteken, loopt over het water en verdwijnt. Wanneer Zosima het jaar daarop terugkeert, ziet hij haar onaangestaste lichaam liggen. In het zand leest hij haar vraag om begraven te worden. Een leeuw graaft met zijn klauwen het graf.

Zosima is de mannelijke tegenhanger van Maria. Zijn leven is het tegenovergestelde van het hare. Van kindsbeen af staat hij in dienst van God. Zijn vader draagt hem als kleine jongen naar het klooster om een 'heilig' leven te leiden. Hij leeft in de stilte van een klooster, geeft zijn wijsheid via woord en voorbeeld door aan zijn leerlingen. Na 53 jaar kloosterleven wordt hij overvallen door laatdunkende zelfgenoegzaamheid, hoogmoed en trots. Zoals Maria hoort hij een stem die hem eraan herinnert dat niemand tijdens zijn leven volkomen is. Hij wordt aangespoord naar een klooster bij de Jordaan te trekken. Hij zoekt de abt op en wil opnieuw een leven van gehoorzaamheid en verzaking. Onder de monniken van dat klooster bestaat de traditie om de periode tussen de eerste vastenzondag en palmzondag in je eentje door te brengen in de woestijn. Zo komt Zosima terecht bij Maria.

De Jordaan is de grens die hij moet oversteken. Hij is de rivier

van het doopsel, het beslissende keerpunt. Zosima waadt door de Jordaan, klimt de oever op en bevindt zich in de woestijn. Daar helpen hoogmoed en zelfgenoegzaamheid niet. Hij verwacht een geestelijke vader die nog 'groter' is dan hijzelf. Ook in dat opzicht is hij Maria's tegenbeeld. Terwijl Zosima op zoek is naar een mens die hem kan helpen, probeert Maria al het menselijke te ontvluchten. Zij vlucht, hij loopt na. Zij voelt zich onwaardig, overgeleverd aan God. Hij zoekt de menselijke perfectie. Als hij Maria ziet, noemt hij zich een 'zondaar'. Op haar beurt valt zij op de knieën en vraagt zijn zegen. Om beurt smeken ze om elkaars zegen. Wat Maria groot maakt, is haar nederigheid en dat beseft de monnik. Aan hem vertelt ze haar leven dat één grote schande is. Zosima luistert zonder commentaar en kan aan het einde van haar verhaal enkel nog „meesteres” stamelen. Hij is op zoek naar een geestelijke vader en vindt een heilige. Heilig word je in de woestijn. Kort nadat hij haar begraven heeft, sterft ook hij, bijna honderd jaar oud. Het verhaal van de heilige boetelinge kan hij nog aan zijn medebroeders vertellen.

De titel van het verhaal *Vita Mariae Aegyptiae*, vermeldt enkel Maria's naam. Van de hoogmoedige

Zosima kunnen we blijkbaar weinig leren. Zijn taak bestaat uitsluitend in de verkondiging van Maria's heiligheid. Enkel door nederigheid komt de mens bij God. Een oud spreekwoord zegt: falen is niet het vallen, maar het blijven liggen. Fouten maken is niet erg, zolang je er maar van leert en er de nodige conclusies uit trekt. Uit elk positief of negatief verhaal kan de mens wijze raad en inspiratie putten voor een volgende episode uit zijn leven. Die hoopvolle overtuiging maakt het leven boeiend en een beetje heilig.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

11 januari, 19.05 uur, Canvas. *De val van het Reich*, eerste aflevering van een tweedelige Franse documentaire uit 2014 over de moeizame geallieerde opmars tussen de landing in Normandië en de Duitse overgave in de Tweede Wereldoorlog.

13 januari, 22.15 uur, één. *Original Sin*, eerste aflevering van *The Medicis*, historische dramaserie over de Italiaanse familie die in Firenze als grondlegger van het internationale bankwezen in de vijftiende eeuw een toonaangevende rol speelde in de kunst. Met onder meer Dustin Hoffman.

14 januari, 22.35 uur, Canvas. *Kid*, Belgisch drama van Fien Troch uit 2012. De zevenjarige Kid en zijn broer Billy moeten op een Kempische boerderij lijdzzaam toezien hoe hun alleenstaande moeder wegzinkt in schulden en zelfmoordgedachten. Wanneer het noodlot toeslaat, gaan Kid en Billy inwoners bij hun godvrezende tante.

15 januari, 20.10 uur, Canvas. *The Far East*, tweede aflevering van de levensbeschouwelijke BBC-documentaireserie *Around the World in 80 Faiths*. De anglicaanse dominee Pete Owen Jones onderzoekt ditmaal de exotische en ondoorgrondelijke religies van het Verre Oosten.

De vrome kudde

Kist Ingezonden door Cyriel Abrahams

Een man komt bij de begrafenisondernemer een kist bestellen. Omdat hij maar niet kan kiezen, vraagt hij of de begrafenisondernemer misschien iets kan aanbevelen. Antwoordt de ondernemer:

– Een zinken kist is meer duurzaam, mijnheer, maar een houten kist is gezonder.

Pech Ingezonden door Sam Peregrien

Het echtpaar rijdt door een afgelegen streek. Plotseling blijft hun auto staan. Zegt de man:

– Het spijt me lieveling, maar ik vrees dat we zonder benzine zijn gevallen. Laat ons in afwachting van de pechdienst de tijd doden op een aangename manier.

De vrouw reikt naar de achterbank, heft een boodschappentas op de schoot en haalt er een grote fles uit.

Hij lacht verwachtingsvol:

– Schat, jij denkt ook aan alles! En wat zit er in die fles? Whisky, vermout?

Waarop zij:

– Het ene noch het andere, maar benzine.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

| | | | | | |
|-----------------|-----------------------|----------------------|---------------------|--------------------------|----------|
| intermaat | anti | gevreemd verove-raar | land-bouw-werktuig | uitroep van herin-nering | onderdak |
| | | | | 2 | |
| deel v.h. hart | losge-raakte draad | onder andere | | alcoholische drank | judoterm |
| | | | | spionage-dienst | |
| waad-vogel | 3 | familieid | | | |
| | | | 4 | mobiele telefoon | 6 |
| jacht-expeditie | in plaats van | zeevogel | touw | spinnen-web | papegaai |
| | | | 8 | | |
| tweezijdig | Luxemburg op internet | | Engelse vlakke-maat | 1 | |
| Noorman | | | 5 | anno Mundi | 7 |

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|